

A la intempèrie i sense

La primera reacció de la direcció del PSPV a la derrota electoral del 28-M no va ser pusil·lànime, a pesar de l'impacte rebut i les seues enormes repercussions per a un partit habituat a les estructures que proporciona el poder continuat. El vice-secretari general, Joan Romero, ho va sintetitzar així: "Farem un govern alternatiu, que és la forma més efectiva de fer oposició, seguint el model britànic. Un autèntic govern en l'ombra". Romero s'anticipava a les suspicàcies que derivaven d'una nova realitat que posava a prova la cultura política del PSPV. El sentit d'oposició del moviment socialista s'havia après bàsicament contra la dictadura; les circumstàncies exigien noves actituds. I damunt, greus contrarietats: haver perdut la credibilitat per a governar comportava, en gran part, no estar massa acreditat per a fer l'oposició. Però no tot eren factors en contra: el PSPV havia acumulat un extraordinari nivell de rotatge en formació de quadres que el capacitava per a exercir una oposició operativa. Per a muscular aquesta política, el PSPV disposava del capital d'experiència de dotze anys de govern. I un contingent de professionals, ocupats fins el moment en l'administració, que possibilitaria, amb eficàcia, un marcatge implacable a la gestió del PP.

Prompte es compliran cent dies des que el PSPV va abandonar el govern de la Generalitat. A simple vista, els problemes derivats de la nova situació s'han intensificat amb la marxa de Joan Lerma a Madrid.

Atenent les línies metres, l'"autèntic govern en l'ombra" estaria format pel govern eixint i els seus equips, i liderat, indiscutiblement, per Joan Lerma. El secretari general dels socialistes valencians no només hauria de representar l'estricta paper de cap de l'oposició des del Parlament. Davant seu s'erigia el repte de recuperar el contacte amb les bases del partit, elevar la moral de la militància i mantenir el seu estat de mobilització per als imminents comicis electorals generals. De forma simultània, emprendria una trepidant activitat de president paral·lel amb reunions amb empresaris, sectors cívics i sindicals, i una sèrie de visites a zones sensibles de la geografia per tal d'assegurar-se la presència als mitjans de comunicació. Però si d'entrada aquesta proposta comptava amb algunes deficiències de forma (ni la fins aleshores consellera de Cultura, Pilar Pedraza, ni el d'Economia i Hisenda, Aureli Martínez, ni el que ho fóra d'Educació, el propi Joan Romero, estarien a les Corts Valencianes per a lliurar aquesta batalla en qualitat de diputats), l'endemà del traspàs de poders, el 3 de juliol, salta una notícia que afegeix més dificultats a la maniobra. Joan Lerma, és nomenat ministre d'Administracions Públiques per Felipe González en la remodelació de govern originada pels resultats del 28-M. Els

La direcció del PSPV estaria liderada per Joan Lerma. El secretari general dels socialistes valencians hauria de representar el paper de cap de l'oposició i de recuperar el contacte amb les bases del partit.

Lerma

qui suporten el pes de la nova situació del partit no saben si interpretar des de l'alegria o la preocupació la decisió de González. Amb la seua marxa a Madrid no només desapareix el sant i senya del partit dels socialistes valencians, sinó que arrossega l'ex-conseller d'Obres Públiques i Urbanisme, Eugeni Burriel i l'ex-director general de Planificació i Estudis, Josep Maria Bernabé, una de les peces logístiques rellevants de l'etapa administrativa socialista. El "govern a l'ombra" queda d'aquesta manera seriosament afectat, i el primer intent per ocupar el buit que deixa Joan Lerma no es fa esperar gens. L'ex-president de les Corts, Antoni Garcia Miralles, s'arroga l'espai però, després d'unes ràpides reaccions intestines, la màxima responsabilitat parlamentària recau sobre Martín Sevilla, l'ex-conseller d'Indústria i Turisme, home de recursos parlamentaris no excessivament brillants.

Els esdeveniments obliguen a una redefinició dràstica del govern a l'ombra. A la renúncia del model britànic genuí, que exigeix un inequívoc representant per àrea, un "conseller" paral·lel al del Consell de la Generalitat. Un govern a l'ombra de circumstàncies comença a fer els primers passos a principis de setembre. Queda configurat pels ex-directors generals de cada departament i coordinat pel vice-secretari general, Joan Romero, que és la connexió amb Martín Sevilla i amb Joan Lerma. Els objectius prioritaris són dos. D'una banda, intentar aplicar el programa electoral del PSPV a través de propostes parlamentàries. D'un altra, efectuar una fèrria vigilància de la gestió dels populars.

Però a l'estructura ideada per Romero –ni que siga com a quadratura estètica, redundant en l'eficàcia–, continua faltant-li una peça clau: el líder. L'absència de Joan Lerma en el dia a dia de la confrontació parlamentària amb Eduardo Zaplana genera una certa síndrome d'orfandat entre els diversos sectors del partit, que en el pitjor dels casos es tradueix en desorientació. La seua omnipresència al llarg de tres lustres sobre el partit fa més notable la partida, a pesar de vincular-se a la problemàtica valenciana des de l'escó de senador territorial. El desplaçament de Lerma al Passeig de la Castellana no és obstacle, segons els membres de l'executiva més proclius al secretari general, per tal que l'ex-president de la Generalitat continue representant el lideratge del PSPV en l'oposició. D'acord amb aquesta posició, el fet que Lerma compte amb la presència pública que confereix un ministeri referma les seues possibilitats de cara a l'electorat, encara que siga un exercici

En la imatge, el president Zaplana i el vice-secretari general del PSPV, Joan Romero. L'absència de Joan Lerma en el dia a dia de la confrontació parlamentària amb Eduardo Zaplana genera una certa síndrome d'orfandat entre els diversos sectors del partit, que en alguns casos es tradueix en desorientació. La seua omnipresència al llarg de tres lustres sobre el partit fa més notable la partida, a pesar de vincular-se a la problemàtica valenciana des de l'escó de senador territorial.

amb comandament a distància des de l'interior de la Meseta.

Però els sectors menys entusiastes amb el secretari general contemplen la situació des d'un escepticisme terminal. Segons la seua impressió, la marxa de Joan Lerma al Ministeri havia d'haver encetat el meló de la successió del líder del PSPV i haver accelerat un procés imparable. Desallotjat del Palau de la Generalitat per les urnes, després de tres legislatures de president del Consell, Joan Lerma ja havia esgotat el seu carisma electoral i el seu temps. Era un rostre amortitzat a efectes de lideratge. El fet que fóra el responsable de la política duta a terme al País Valencià en els anteriors dotze anys el desautoritzava, segons com, a presentar-se en espais de primera línia de foc perquè l'elector encara l'identificava com a culpable de mals com el retard del judici de Tous o de certes fallides industrials. El PSPV, per pures raons de supervivència, necessitava posar en marxa l'anquilosada maquinària d'elegir nous líders. Però aquest diagnòstic no transcendeix l'àmbit de la conversa privada. El PSPV no ha adquirit el grau de maduresa necessari per a encetar el debat, encara que les condicions ambientals potser el propicien com mai. Mentre, les peces més indicades per al repost es mantenen a l'expectativa, deixant que la situació es torne irreversible. Cap dels qui hipotèticament podrien optar a ocupar la plaça d'una forma seriosa cometrà l'error de ser el primer en moure el dit. No obstant això, els rumors sords han estat contestats sense dilació pel número dos del partit. A criteri de Joan Romero, ni tan sols és previsible que Lerma deixi de ser candidat en les pròximes eleccions autonòmiques. Encara que les generals potser aporten pistes definitives sobre el futur d'un PSPV que s'esforça per no aparèixer catatònic i sense nord. **Miquel Alberola**